

ESPIRA KYSTAD GÅRD BARNEHAGE AS
Postboks 353
4291 KOPERVIK

Vår saksbehandler
Tonje Liseth Rødsjø

Vår ref.
2025/7770
oppgis ved alle henvendelser

Deres ref.

Dato
09.10.2025

Espira Kystad gård barnehage - rapport og varsel om pålegg etter tilsyn etter forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger

Klima- og miljøenheten gjennomførte tilsynsmøte med Espira Kystad gård barnehage den 28.03.25. Formålet med tilsynet var å vurdere om skolen ivaretar elevenes helse, miljø og sikkerhet etter forskrift om helse og miljø i skoler, barnehager og skolefritidsordninger.

Vi viser til korrespondanse pr. epost 15.09.25 og 16.09.25 om at dere ikke hadde mottatt tilsynsrapporten som vi viste til i pålegg om retting og varsel om tvangsmulkt datert 15.09.25. Vi har dessverre gjort en feil i vår saksbehandling, som har ført til at dere ikke har mottatt rapporten. Som vi skrev i e-post, kan dere se bort fra pålegg om retting og varsel om tvangsmulkt som dere mottok den 15.09.25, og forholde dere til denne rapporten og påfølgende pålegg om retting som vil sendes til dere etter at fristen for uttalelse vi gir i dette brevet er passert. Vi beklager feilen fra vår side.

1. Sammendrag

Espira Kystad gård barnehage hadde ved tilsynet 44 småbarn og 62 storbarn fordelt på seks avdelinger.

Vårt hovedinntrykk er at barnehagen har et internkontrollsystem med flere relevante verktøy og rutiner til bruk for daglige aktiviteter for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet i barnehagen. Vi vurderer at forebyggende sikkerhet er ivaretatt i barnehagen, men anbefaler dere å gjennomføre risikovurderinger for flere uønskede hendelser og oppdatere forebyggende rutiner på bakgrunn av hva dere kommer fram til gjennom risikovurderingene. Dere må utarbeide beredskapsrutiner og sikre at ansatte er kjent med disse.

Ved befaring observerte vi påfallende trekk og støy fra ventilasjonssystemet. Dette kan ha en sammenheng med hverandre, men må kontrolleres uavhengig for å sikre godt inneklima og tilfredsstillende lydforhold i barnas oppholdsrom.

Ved tilsynet fant vi tre avvik og én merknad. Dette er et varsel om at vi vurderer å fatte følgende pålegg om retting:

1. Espira Kystad gård barnehage må dokumentere beredskapsrutiner for alvorlige hendelser i en beredskapsplan, og sikre at de ansatte gjøres kjent med denne.
2. Espira Kystad gård barnehage må dokumentere tilfredsstillende inneklima ved å fremlegge målinger av lufthastighet (under 0,15 m/s) og temperaturforhold (20-22 °C om vinteren, og opp til 26 °C på sommerstid) på pekte oppholdsrom.
Lufthastighet: Fraximus - Krogstua, fingarderobe i "rødbygget", rom nummer 7, rom nummer 14, rom nummer 15, grovgarderobe for storbarn i hovedbygget.
Temperaturforhold: Quercus.
Dersom målingene er utenfor grenseverdiene, må dere iverksette tiltak for å redusere lufthastigheten/trekk og/eller øke temperaturforholdene på det aktuelle rommet.
Effekten av tiltak må dokumenteres med nye målinger.
Det må samtidig dokumenteres at avtrekksventil på rom 7 ikke er tildekket.
3. Espira Kystad gård barnehage må dokumentere tilfredsstillende lydforhold i påpekte oppholdsrommene oppholdsrom 30, Tilia - lillerommet, Tilia - puterommet, Fraximus - Krogstua, fingarderobe i "rødbygget", rom nummer 7, rom nummer 14, rom nummer 15, Quercus, Sorbus, grovgarderobe for storbarn i hovedbygget. Lydnivået skal tilfredsstille grenseverdier i NS 8175. Dersom målinger viser for høyt lydnivå, må dere iverksette tiltak for å redusere lydnivået. Effekten av tiltak må dokumenteres med nye lydmålinger.
Målinger skal gjennomføres og dokumenteres etter norsk standard eller minst vedlagte forenklede metode.

Dersom dere har kommentarer til rapporten eller dokumentasjon som viser at avvik er rettet, ber vi om at dere sender det til oss innen 01.11.25.

Etter denne datoen vil vi kunne fatte pålegg om retting, dersom avvikene ikke er rettet. Dere vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik er 15.12.25.

2. Bakgrunn

Tema for tilsynet var krav knyttet til barnas helse og sikkerhet i forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, jf.:

- § 4 Helsemessig tilfredsstillende virksomhet
- § 14 Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr

- § 18 Internkontroll

3. Observasjoner og vurderinger

3.1 Sikkerhet og beredskap

Avvik 1: Espira Kystad gård barnehage har ikke dokumentert beredskapsrutiner for alvorlige hendelser i en beredskapsplan.

Espira Kystad gård barnehage må dokumentere beredskapsrutiner for alvorlige hendelser i en beredskapsplan, og sikre at de ansatte gjøres kjent med denne.

Regelhenvisning

Avviket er hjemlet i forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, §§ 14 Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr og 18 Internkontroll.

Merknad 1:

1. Espira Kystad gård barnehage bør sikre at alle uønskede hendelser knyttet til risikoforhold i barnehagen er risikovurdert. Hver uønsket hendelse skal vurderes hver for seg med angivelse av sannsynlighet og konsekvens, for å kunne avdekke hvilke tiltak som er relevant og nødvendige.

Observasjoner

Barnehagen benytter systemet Eik til sitt internkontrollsystem. Her ligger generelle oppsett og forslag til relevante dokumenter, med mulighet for lokale tilpasninger.

Barnehagen har fremlagt dokumentet “Beredskapsplan - Hva gjør du i en nødsituasjon?” med en figur av en varslingsliste med kontaktinformasjon internt i barnehagen, i Espira lokalt og eksterne ressurser som nødetaer. Ut over dette kan ikke barnehagen legge fram beredskapsrutiner/tiltakskort for alvorlige hendelser i barnehagen.

Av risikovurderinger har barnehagen dokumentert vurderinger av flere relevante situasjoner og aktiviteter, og viser til konkrete rutiner knyttet til disse. Flere av disse tar for seg kun én eller få uønskede hendelser. I for eksempel risikovurdering for soving viser dere til “barn kveles av å få noe i halsen eller av snorer/selerunder” som uønsket hendelse under soving i barnehagen. Der hvor det angis sannsynlighet og konsekvens er det derimot hendelse av at barn tar seg ut av vognen med seler på, som er vurdert.

Kontroll/revidering av enkeltvis deler av internkontrollsystemet er satt opp som gjøremål i barnehagens årshjul med henvisninger til sjekklister.

Vurderinger

Forskriften stiller krav til at barnehagen skal ha planer og rutiner for å forebygge og håndtere skader, ulykker, overgrep og andre alvorlige hendelser.

Vår vurdering er at dokumentet som er fremlagt som barnehagens beredskapsplan ikke er tilstrekkelig for å kunne håndtere en beredskapssituasjon/alvorlig hendelse i barnehagen. Kontaktopplysninger som er oppført i dokumentet som er fremlagt skal være en del av barnehagens beredskapsplan, men i tillegg må dere utarbeide lokalt tilpassede og detaljerte rutiner (tiltakskort) for beredskapssituasjoner/alvorlige hendelser som konkret beskriver hva dere skal gjøre i ulike situasjoner. Se vedlegg med eksempler på alvorlige hendelser som dere bør ha beredskapsrutiner for.

Risikovurderinger er en systematisk metode for å komme frem til grad av risiko ved ulike situasjoner og aktiviteter. Formålet med risikovurderinger er å kartlegge de største risikoforholdene og vurdere om barnehagens rutiner og tiltak er tilstrekkelige til å redusere risikoen ved den aktuelle situasjonen/aktiviteten. Risikovurderingene innebærer en angivelse av sannsynlighet for at en uønsket hendelse inntreffer, og konsekvensen av hendelsen dersom den skulle skje. Den totale risikoen (sannsynlighet x konsekvens) vurderes med barnehagens rutiner og tiltak i beregningen. Se vårt faktaark [Risikovurderinger i barnehager og skoler](#).

For å sikre at de rutineene dere har til forebygging og håndtering av uønskede hendelser er tilstrekkelige, bør dere gjennomføre en systematisk kartlegging av flere uønskede hendelser som kan skje i situasjoner og aktiviteter i barnehagen. I risikovurderingene skal samtlige av de uønskede hendelsene vurderes separat, slik at det blir klart hvilke justeringer som må til i barnehagens rutiner for å gi en akseptabel risiko.

For eksempel vil det være relevant for dere å risikovurdere flere uønskede hendelser for soving i barnehagen. Det vil potensielt være flere uønskede hendelser under soving (f.eks. fall, kvelning, sykdom, insektstikk, dyr i vognen, overoppheting, nedkjøling osv.), og noen av disse krever ulike rutiner. Risikovurderingen vil synliggjøre om rutineene dere har for soving er tilstrekkelige for å forhindre at de uønskede hendelsene skjer.

3.2 Inneklima

Avvik 2: Espira Kystad gård barnehage kan ikke dokumentere et tilfredsstillende inneklima (lufthastighet og temperaturforhold) i påpekte oppholdsrom.

Espira Kystad gård barnehage må dokumentere tilfredsstillende inneklima ved å fremlegge målinger av lufthastighet (under 0,15 m/s) og temperaturforhold (20-22 °C om vinteren, og opp til 26 °C på sommerstid) på pekte oppholdsrom.

Lufthastighet: Fraximus - Krogstua, fingarderober i "rødbygget", rom nummer 7, rom nummer 14, rom nummer 15, grovgarderober for storbarn i hovedbygget.

Temperaturforhold: Quercus.

Dersom målingene er utenfor grenseverdiene, må dere iverksette tiltak for å redusere lufthastigheten/trekk og/eller øke temperaturforholdene på det aktuelle rommet. Effekten av tiltak må dokumenteres med nye målinger.

Det må samtidig dokumenteres at avtrekksventil på rom 7 ikke er tildekket.

Regelhenvisning

Avviket er hjemlet i forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, §§ 4 Helsemessig tilfredsstillende virksomhet og 6 Inneklima.

Observasjoner

Under befaringen observerte vi mye trekk fra tilluftsventiler i følgende oppholdsrom:

- Fraximus - Krogstua
- Fingarderobe i "rødbygget"
- Rom nummer 7
- Rom nummer 14
- Rom nummer 15
- Grovgarderobe for storbarn i hovedbygget

På rommet Quercus opplevde vi lav temperatur.

På rom 7 var avtrekksventil delvis tildekket.

Vurderinger

Forskriften stiller krav til at inneklima i barnehager skal være helsemessige tilfredsstillende, og at virksomheten selv sikrer at inneklima som helhet er forsvarlig. Utilfredsstillende inneklima som trekk og lav romtemperatur har negative helsekonsekvenser, og medfører blant annet utilpasshet, uro og muskelspenninger.

Det må gjennomføres en kontroll lufthastighet ut fra tilluftsventiler i rommene hvor vi har påpekt opplevelse av trekk. Dersom det påvises høy lufthastighet (trekk) fra tilluftsventiler (over 0,15 m/s), må det gjennomføres tiltak for å redusere dette og oppnå tilfredsstillende inneklima.

Videre må barnehagen registrere/logge temperatur på rommet Quercus. Romtemperaturen skal være mellom 20-22 °C om vinteren, og ikke overskride 26 °C på sommerstid. Det er viktig at temperaturen registreres over tid og i perioden hvor temperaturforholdene oppleves som problematisk, og at utetemperaturen også registreres. Siden det her gjelder lav temperatur, vil temperaturmålinger gjennom vinteren være mest aktuell. Dersom det påvises at temperaturen er for lav må det gjøres tiltak som sikrer tilfredsstillende temperatur i rommet.

Dere må dokumentere at inneklimaet i de påekte rommene er tilfredsstillende med målinger av temperaturmålinger og lufthastighet, og samtidig vise at avtrekksventil på rom 7 ikke er tildekket.

3.3 Lydforhold

Avvik 3: Espira Kystad gård barnehage kan ikke dokumentere tilfredsstillende lydforhold i påpekte oppholdsrom.

Espira Kystad gård barnehage må dokumentere tilfredsstillende lydforhold i påpekte oppholdsrommene oppholdsrom 30, Tilia - lillerommet, Tilia - puterommet, Fraximus - Krogstua, fingarderobe i "rødbygget", rom nummer 7, rom nummer 14, rom nummer 15, Quercus, Sorbus, grovgarderobe for storbarn i hovedbygget. Lydnivået skal tilfredsstillende grenseverdier i NS 8175. Dersom målinger viser for høyt lydnivå, må dere iverksette tiltak for å redusere lydnivået. Effekten av tiltak må dokumenteres med nye lydmålinger. Målinger skal gjennomføres og dokumenteres etter norsk standard eller minst vedlagte forenklete metode.

Regelhenvising

Avviket er hjemlet i forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, §§ 4 Helsemessig tilfredsstillende virksomhet og 8 Lydforhold.

Observasjoner

Under befaringen observerte vi teknisk støy fra ventilasjonsanlegget i følgende oppholdsrom:

- Oppholdsrom 30
- Tilia - Lillerommet
- Tilia - Puterommet
- Fraximus - Krogstua
- Fingarderobe i "rødbygget"
- Rom nummer 7
- Rom nummer 14
- Rom nummer 15
- Quercus
- Sorbus
- Grovgarderobe for storbarn i hovedbygget

Barnehagen har ikke mottatt tilbakemeldinger om dette fra ansatte, foreldre eller barn.

Vurderinger

Virksomhetens lokaler og uteområder skal være helsemessig tilfredsstillende utformet og innredet slik at barn og elever er beskyttet mot støy og slik at deres oppmerksomhet ikke svekkes eller samtale vanskelig gjøres. Støy fra tekniske installasjoner vil ikke i seg selv gi hørselsskade, men likevel ha mange negative effekter på barnas helse og trivsel. Barn er særlig sårbare for støypåvirkning ettersom de ikke har ferdig utviklede mestringsstrategier og forutsetninger for å beskytte seg mot belastninger som dette. Bakgrunnsstøy i barnehagen vil kunne gå ut over barnas interaksjon med hverandre og språkutvikling, siden det oppstår problemer med å oppfatte tale. Støy vil også kunne gi stress, uro, hodepine, slitenhet og utilpasshet hos barn.

Dere må sammen med faglig kompetanse kartlegges teknisk støy og foreta lydmålinger i de nevnte rommene. Lydnivået skal tilfredsstillende grenseverdier i NS 8175. Dersom målinger viser for høyt lydnivå, må dere iverksette tiltak for å redusere lydnivået. Målinger skal gjennomføres og dokumenteres etter norsk standard eller minst vedlagte forenklete metode.

Dere må dokumentere at lydforholdene i de påpekte rommene er tilfredsstillende med lydmålinger.

4. Regelverk

Reglene om kommunens rett til å pålegge forhold ved skolen rettes til folkehelseloven § 14. Reglene om deres rett til å uttale dere i saken står i forvaltningsloven § 16. Annet relevant regelverk som er lagt til grunn for denne rapporten er folkehelseloven kapittel 3 og forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger.

I denne rapporten er *avvik* definert som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift. *Merknad* er forhold der vi mener dere har et forbedringspotensial.

5. Dokumenter

- Besvart "Spørreskjema - risikovurderinger og sikkerhet i barnehager"
- Risikovurderinger (Barn blir solbrente, barn faller fra vindu, barn kan kveles under soving, uteområdet baksiden av barnehagen, trapp fra 2.etg ned til kjeller, trapp framsiden ute, barns sikkerhet på uteområdet)
- Rutiner (Bruk av verktøy, spikeregler, limpistol, barns sikkerhet på uteområdet, sol og skygge, bruk av trapp på framsiden, bruk av trapp mellom kjeller og 2.etg. i hovedhus, bruk av kniv-spikkekniv, soverutiner)
- Beredskapsplan
- Håndtering av hendelser og avvik
- Årshjul pedagogisk leder
- Årshjul styrer

6. Deltakere ved tilsynsmøtet

Roger Karlsen, styrer Espira Kystad gård barnehage
Marit Steen, styrerassistent Espira Kystad gård barnehage
Rune Berg, rådgiver Klima-og miljøenheten
Tonje Liseth Rødsjø, rådgiver Klima-og miljøenheten

Med hilsen
Trondheim kommune

Thea Berg Fines
avdelingsleder

Tonje Liseth Rødsjø
rådgiver

Dette er et digitalt dokument og har derfor ingen signatur

Kopi til:

Espira Kystad gård barnehage v/Roger Karlsen

Barnehagemyndigheten